

Dosarul nr. 2ra-109/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. A. Malîi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cotruță, I. Țurcan, N. Simciuc)

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul
avocatului „Eduard Iftodii” împotriva Societății cu răspundere limitată
„Pronancons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității
și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de către Societatea
cu răspundere limitată „Pronancons” împotriva Cabinetului avocatului „Eduard
Iftodii” și Întreprinderii individuale „Uțică Oleg” cu privire la constatarea nulității
anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013,

împotriva deciziei din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii”, a fost admis
apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Pronancons”, a fost casată
integral hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a
fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii inițiale și admiterea
acțiunii reconvenționale,

constată:

La data de 27 aprilie 2017 CA „Eduard Iftodii” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Pronancons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de
întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, la data de 10 iulie 2013, între
SRL „Pronancons”, reprezentată de ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului
Oleg Uțică, în baza contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013 și CA „Eduard
Iftodii” a fost încheiat contractul de acordare a asistenței juridice, obiectul căruia a

fost reprezentarea drepturilor și intereselor SRL „Pronancons” în instanțele de judecată din Republica Moldova de toate nivelele, în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei.

A menționat că, avocatul Eduard Iftodii a prestat servicii de reprezentare a drepturilor și intereselor SRL „Pronancons” în prima instanță și în instanțele de apel și recurs în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei în sumă de 847767,03 lei, a penalităților și a dobânzilor aferente.

A susținut că, în urma soluționării litigiului au fost emise următoarele acte judecătorești: hotărârea din 15 aprilie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea depusă de SRL „Pronancons” și a fost încasată de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” suma de 1119048,98 de lei, formată din: datoria de bază scadentă în sumă de 847767,03 lei, dobânda de întârziere în sumă de 75308,28 de lei și penalitatea în sumă de 195973,67 de lei; decizia din 26 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de SRL „Noviconsvit” și a fost menținută hotărârea primei instanțe, fiind încasată de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” dobânda de întârziere în mărime de 91436,51 de lei; decizia din 19 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost casată decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel; decizia din 24 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către SRL „Noviconsvit” și a fost menținută hotărârea primei instanțe, fiind încasată de la SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” dobânda de întârziere în mărime de 134395,95 de lei; decizia din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de către SRL „Noviconsvit” și a fost menținută decizia instanței de apel.

A afirmat că, la data de 23 iulie 2014 avocatul Eduard Iftodii a depus la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău cerere privind ridicarea titlului executoriu, iar la data de 25 iulie 2014 administratorul SRL „Pronancons” a ridicat două titluri executorii.

A relevat că, prin confirmarea nr. 021-338/2014 din 23 februarie 2015, executorul judecătoresc Vitalie Guțu a adevărit stingerea sumei debitoare în mărime de 1152620,45 de lei de către debitorul SRL „Noviconsvit” în folosul SRL „Pronancons”, la data de 17 septembrie 2014, conform documentului executoriu nr.2e-45/2014 din 15 aprilie 2014, emis de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

A invocat că, la data de 17 septembrie 2014 executorul judecătoresc Vitalie Guțu a încasat de la debitorul SRL „Noviconsvit” în folosul SRL „Pronancons” dobânda de întârziere în sumă de 91436,51 de lei, dispusă prin decizia din 26 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

A precizat că, la momentul emiterii deciziei din 19 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, SRL „Pronancons” a încasat practic toate sumele pretinse de la SRL „Noviconsvit”.

A mai precizat că, din materialele dosarului rezultă că, avocatul Eduard Iftodii, la data de 26 ianuarie 2015, după restituirea cauzei civile spre rejudecare, încă presta servicii de reprezentare SRL „Pronancons”, fiind depusă o cerere de amânare. De altfel, la data de 09 februarie 2015 SRL „Pronancons” a încheiat

contract cu avocatul Valeriu Popa, care a reprezentat în continuare interesele SRL „Pronancons”, în timp ce avocatul Eduard Iftodii a primit indicații de la administratorul pârâtului de a nu întreprinde acțiuni de reprezentare în cadrul acțiunii nominalizate.

A relatat că, schimbarea avocaților a avut loc în contextul solicitării achitării costurilor serviciilor prestate de avocatul Eduard Iftodii în conformitate cu contractul de acordare a asistenței juridice după emiterea deciziei din 26 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

A menționat că, avocatul Eduard Iftodii și-a executat obligațiile corespunzător, corect, cu diligență, întreprinzând toate acțiunile necesare pentru apărarea intereselor SRL „Pronancons”, fiind prezent la toate ședințele de judecată.

A susținut că, conform prevederile pct. 1.2.-1.5. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice, în termen de 5 zile de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție - 23 septembrie 2015, SRL „Pronancons” urma să achite CA „Eduard Iftodii” suma de 115000 de lei, cu termen de scadență - 01 octombrie 2015, însă până la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, pârâtul nu a efectuat plata indicată.

A declarat că, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, avocatul Eduard Iftodii a expediat cu aviz recomandat în adresa SRL „Pronancons” reclamația nr. 07/12 din 07 decembrie 2015, prin care a solicitat achitarea datoriei în sumă de 115000 de lei, în termen de 7 zile calendaristice de la data recepționării, adică până la data de 14 decembrie 2015, însă prin răspunsul nr. 07/12 din 07 decembrie 2015 SRL „Pronancons” a refuzat achitarea datoriei, invocând faptul prestării necorespunzătoare a serviciilor și cauzarea prejudiciului material și moral.

A notat că, prin prisma art. 619 alin. (2) din Codul civil, pentru perioada 01 octombrie 2015 - 01 februarie 2017, pârâtul a acumulat o datorie sub formă de dobândă de întârziere în sumă de 35216 de lei, iar conform pct. 1.5. din anexa la contractul de acordare a asistenței juridice, a fost calculată penalitatea în sumă de 207000 de lei pentru perioada de 180 zile.

A solicitat încasarea de la SRL „Pronancons” în beneficiul său a datoriei în mărime de 115000 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 35216 lei, a penalității în mărime de 15000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 09 noiembrie 2017 CA „Eduard Iftodii” a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Pronancons” în beneficiul său a sumei de 332631 de lei, formată din suma de 115000 de lei, cu titlu de datorie, suma de 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 170000 de lei, cu titlu de penalitate, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 16 noiembrie 2017 SRL „Pronancons” a depus cerere reconvențională împotriva CA „Eduard Iftodii” și ÎI „Uțică Oleg” cu privire la constatarea nulității anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a indicat că, la data de 10 iulie 2013 Oleg Uțică, prezentându-se în calitate de avocat, prin inducerea în eroare a administratorului SRL „Pronancons”, a semnat în numele ÎI „Uțică Oleg”, în calitate de executor, contractului de asistență juridică, iar pe de altă parte acest contract a fost semnat de către Veaceslav Gorbatovschi, administratorul SRL „Pronancons”, în

calitate de client.

A menționat că, conform contractului enunțat, SRL „Pronancons” a achitat lui Oleg Uțică suma de 5000 de lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 300 din 08 august 2013.

A afirmat că, din vina avocatului Eduard Iftodii și a înțelegerii dolosive cu Oleg Uțică, decizia din 26 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost casată prin decizia din 19 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, iar în situația respectivă SRL „Pronancons” a fost obligată să întoarcă executarea.

A susținut că, doar după implicarea altui avocat a fost posibilă câștigarea procesului judiciar la Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție. Una din dificultățile cauzei este faptul că, actele juridice și, anume, contractul de asistență juridică și contractul de acordare a asistenței juridice au fost semnate la aceeași dată – 10 iulie 2013, ambele având câte un acord adițional, denumit anexa nr. 1.

A subliniat că, reieșind din faptul că, Oleg Uțică nu este avocat, la data de 10 iulie 2013, acesta l-a convins pe Veaceslav Gorbatovschi să încheie un acord adițional – anexa la contract, prin care reprezentantului i-au fost acordate împuterniciri de reprezentare, inclusiv de încheiere a contractului cu avocatul Eduard Iftodii din numele și pe seama clientului.

A relatat că, anexa la primul contract nu prevede împuterniciri acordate de către SRL „Pronancons” către ÎI „Uțică Oleg” de a stabili terțului – avocatului Eduard Iftodii onorarii în sarcina companiei. Anexa la contractul încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Uțică Oleg” conține doar clauzele specifice contractului de mandat, iar întregul contract poartă un caracter complex conform art. 667 alin.(3) din Codul civil. De altfel, anexa la contractul încheiat între ÎI „Uțică Oleg” și CA „Eduard Iftodii” poartă un caracter dezavantajos, deoarece stabilește o clauză, prin care SRL „Pronancons” este obligată să achite avocatului Eduard Iftodii o plată exorbitantă de 100000 de lei, manifestând un caracter neclar sub aspectul sensului pentru care urma a fi încheiat contractul.

A notat că, Oleg Uțică nu a informat administratorul SRL „Pronancons” despre dezavantajele actului, care punea în sarcina companiei achitarea sumei de 100000 de lei, iar administratorul nu a cunoscut despre intenția lui Oleg Uțică de a semna anexa la contractul încheiat cu avocatul Eduard Iftodii.

A precizat că, SRL „Pronancons” nu a cunoscut despre semnarea anexei indicate până la momentul în care a aflat despre acțiunea civilă de bază, copia actului primind-o doar în instanța de judecată la data de 20 septembrie 2017.

A declarat că, lipsa acordului SRL „Pronancons” la obligarea plății de 100000 de lei în beneficiul avocatului Eduard Iftodii reprezintă încălcarea art. 1040 alin.(3) din Codul civil, cât și a pct. 3 subpct. 3.3. din contractul încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Uțică Oleg”, deoarece cheltuielile suplimentare nu au fost coordonate în prealabil de către executor cu clientul.

A solicitat constatarea nulității anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, semnată de către ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în numele SRL „Pronancons” și avocatul Eduard Iftodii și încasarea în mod solidar de la CA „Eduard Iftodii” și ÎI „Uțică Oleg” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost admisă parțial acțiunea depusă de către CA „Eduard Iftodii” și au fost încasate de la SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” suma de 115000 de lei, cu titlul de datorie, 40000 de lei, cu titlul de penalitate, 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 6078,93 de lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 208709 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, în vederea executării hotărârii, a fost aplicat sechestru pe mijloacele bănești, inclusiv și pe alte bunuri imobile și mobile, care aparține cu drept de proprietate SRL „Pronancons”, în limitele pretențiilor admise în mărime de 208709 lei. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Pronancons” ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către CA „Eduard Iftodii”, a fost admis apelul declarat de către SRL „Pronancons”, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către CA „Eduard Iftodii” a fost respinsă ca neîntemeiată. Acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Pronancons” a fost admisă, a fost constatată nulitatea anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 și au fost încasate de la CA „Eduard Iftodii” în beneficiul SRL „Pronancons” cheltuielile suportate pentru achitarea taxei de stat în prima instanță în mărime de 3600 de lei și în instanța de apel în sumă de 4634,19 lei. În rest cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 14 noiembrie 2018 CA „Eduard Iftodii” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe în partea pretenției cu privire la încasarea penalității și a taxei de stat, majorând cuantumul penalității de la suma de 40000 de lei până la suma de 170000 de lei și al taxei de stat de la suma de 6078,93 de lei până la suma de 10000 de lei, precum și încasarea de la SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” a penalității suplimentare în mărime de 130000 de lei, a taxei de stat suplimentare în mărime de 3922 de lei și a taxei de stat suportată în instanța de apel și instanța de recurs în mărime de 5461,65 de lei.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

A menționat că, concluzia instanței de apel precum că, a fost viciat consimțământul SRL „Pronancons” la încheierea contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 cu CA „Eduard Iftodii”, iar în special prin clauzele contractuale din anexa nr. 1 la contract, este în contradicție cu circumstanțele cauzei și cu probele anexate la dosar, precum și cu pct. 1 din anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Oleg Uțică”.

A specificat că, în esență, clauzele din anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Oleg Uțică”

întrunesc în sine elementele contractului de mandat.

A subliniat că, în procura nr. 04-02/J/2013 din 10 iulie 2013, eliberată de SRL „Pronancons” pe numele ÎI „Uțică Oleg”, este specificat că, împuternicirile din prezenta procură pot fi transmise altor persoane. De asemenea, reprezentantul poate angaja un avocat, să negocieze și să semneze contractul de asistență juridică în acest sens, precum și să semneze mandatul prezentat de către avocat în vederea reprezentării intereselor SRL „Pronancons”.

A susținut că, în deciziile irevocabile ale Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015 și Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2015 instanțele judecătorești au constatat că, ÎI „Oleg Uțică” a avut împuterniciri pentru a-1 angaja pe avocatul Eduard Iftodii, a negocia și încheia cu acesta contractul de asistență juridică din numele SRL „Pronancons”.

A precizat că, din actele juridice menționate rezultă cert că, SRL „Pronancons” și-a exprimat absolut clar și explicit intenția și consimțământul referitor la angajarea avocatului Eduard Iftodii în calitate de reprezentant al intereselor SRL „Pronancons” în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, precum și la acordarea împuternicirii ÎI „Oleg Uțică” să negocieze și să încheie contractul de acordare a asistenței juridice cu avocatul Eduard Iftodii, din numele și pe seama SRL „Pronancons”.

A relevat că, la rândul său, ÎI „Oleg Uțică” a dispus de toate împuternicirile din partea SRL „Pronancons” pentru a negocia clauzele esențiale ale contractului, inclusiv cele referitoare la remunerare și de a încheia contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 cu CA „Eduard Iftodii”.

A invocat că, instanța de apel eronat a făcut trimitere la clauza din pct. 3.3 din contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Oleg Uțică”, deoarece această clauză nu este aplicabilă și relevantă speței, or, SRL „Pronancons” i-a acordat împuterniciri depline și suficiente ÎI „Oleg Uțică” pentru a negocia toate clauzele esențiale ale contractului și a încheia contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 cu CA „Eduard Iftodii”, formulându-le expres în pct. 1 din anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Oleg Uțică” și în procura nr. 04-02/J/2013 din 10 iulie 2013. Aceste împuterniciri se referă inclusiv la clauzele financiare de remunerare a avocatului Eduard Iftodii.

A mai invocat că, în răspunsul la reclamația recurentului nr. 07/12 din 07 decembrie 2015 nu au fost invocate careva temeiuri de nulitate a contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și CA „Eduard Iftodii” din motiv că, nu a acceptat condițiile de remunerare a avocatului Eduard Iftodii sau nu a fost la curent cu acestea. Aceste motive au apărut doar după depunerea cererii de chemare în judecată.

A declarat că, prima instanță absolut neîntemeiat a hotărât diminuarea sumei penalității de la suma de 170000 de lei până la suma de 40000 de lei și eronat a aplicat prevederile art. 630 alin. (1) din Codul civil.

A notat că, prima instanță nu a identificat nici o situație excepțională, care ar determina necesitatea reducerii clauzei penale, nu a ținut cont de toate premisele apariției și evoluției litigiului și, anume, recurentul, începând din luna iulie 2013 și

până în luna octombrie 2015, a prestat intimatului servicii juridice de reprezentare în instanțele de fond, de apel și de recurs, în litigiul cu SRL „Noviconsvit”, care s-a finalizat cu o hotărâre în favoarea intimatului, fără nici un bănuț; conform contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat cu intimatul, recurentul și-a asumat riscul emiterii unei hotărâri nefavorabile intimatului, punând remunerația sa într-o dependență direct proporțională de rezultatul soluționării litigiului cu SRL „Noviconsvit”; intimatul și-a recuperat toate sumele pretinse de la SRL „Noviconsvit”; intimatul, din luna octombrie 2015 și până în prezent, nu a achitat nici un bănuț recurentului pentru serviciile prestate, conform contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013; intimatul manifestă un comportament arogant și de rea-credință față de recurent, încercând să se eschiveze de la plata datoriei și tergiversând în mod intenționat procesul de judecată, iar în final și momentul achitării datoriei; recurentul nu a solicitat încasarea integrală de la intimat a sumei penalității contractuale în mărime de 207000 de lei, dar numai o parte - în mărime de 170000 de lei.

A menționat că, diminuarea cuantumului penalității, în situația în care recurentul și-a asumat toate riscurile intimatului și nu și-a încasat remunerația mai mult de doi ani și jumătate, vine în contradicție directă cu interesele patrimoniale ale recurentului. De altfel, penalitatea diminuată (170000 de lei), pretinsă de recurent, este direct proporțională cu suma și cu condițiile de plată a remunerației datorate (115000 de lei), cu perioada neexecutării obligației și cu comportamentul abuziv al intimatului.

A indicat că, sunt absurde și lipsite de suport aluziile primei instanței la un oarecare „disconfort” al recurentului, care urmează să fie acoperit de suma penalității în mărime de 40000 de lei.

A subliniat că, instanța de apel absolut neîntemeiat și arbitrar face referire la noțiunea de „succes”, care chipurile se conține în contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și CA „Eduard Iftodii”, care nu este una explicită și nici convenită cu intimatul.

A declarat că, conform contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și CA „Eduard Iftodii”, recurentul s-a obligat să presteze serviciile de asistență juridică, asumându-și în mod solidar toate riscurile obținerii unui rezultat nefavorabil pentru intimat, punându-și remunerația sa într-o interdependență directă cu rezultatul scontat.

La data de 03 ianuarie 2019 SRL „Pronancons”, reprezentată de avocatul Ghenadie Tatarciuc, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 06 martie 2019 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii

primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 10 iulie 2013, între SRL „Pronancons”, reprezentată de către administratorul Veaceslav Gorbatovschi, în calitate de client și ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în calitate de executor, a fost încheiat un contract de asistență juridică, obiectul căruia constituind prestarea de către executor a serviciilor de asistență juridică în favoarea clientului pe marginea litigiului cu privire la încasarea datoriei de la SRL „Noviconsvit” (f. d. 162-164, vol. I).

Tot la data de 10 iulie 2013 ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică și SRL „Pronancons”, reprezentată de către administratorul Veaceslav Gorbatovschi, au semnat anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, prin care au convenit ca întru asigurarea executării obligației executorului să contacteze un avocat, care să reprezinte, de rând cu executorul, interesele clientului în instanțele de judecată, stipulate în pct. 5.6. din contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013.

La aceeași dată, între SRL „Pronancons”, în calitate de client, reprezentată de ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică și CA „Eduard Iftodii”, în calitate de executor, a fost încheiat contractul de acordare a asistenței juridice și a fost semnată anexa nr. 1 la contractul enunțat.

Conform pct. 1.1 din contractul enunțat, clientul încredințează documentele, achită onorariul și cheltuielile aferente, iar executorul acordă asistență juridică în ce privește reprezentarea drepturilor și intereselor clientului în instanțele de judecată din Republica Moldova de toate nivelele în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, CA „Eduard Iftodii” a solicitat încasarea de la SRL „Pronancons” în beneficiul său a sumei de 332631 de lei, compusă din suma de 115000 de lei, cu titlu de datorie, suma de 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 170000 de lei, cu titlu de penalitate, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său, SRL „Pronancons”, înaintând prezenta cerere reconvențională, a solicitat constatarea nulității anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, semnată de către ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în numele SRL „Pronancons” și avocatul Eduard Iftodii și încasarea în mod solidar de la CA „Eduard Iftodii” și ÎI „Uțică Oleg” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii inițiale, încasând de la SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” suma de 115000 de lei, cu titlul de datorie, 40000 de lei, cu titlul de penalitate, 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 6078,93 de lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 208709 lei, în rest respingând acțiunea inițială ca fiind neîntemeiată și netemeiniciei acțiunii reconvenționale.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de CA „Eduard Iftodii” și SRL „Pronancons”, a ajuns la concluzia netemeinicii apelului declarat de către CA „Eduard Iftodii” și temeinicii apelului declarat de către SRL „Pronancons”, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea depusă de către CA „Eduard Iftodii” ca neîntemeiată și a admis acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Pronancons”, constatând nulitatea anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, semnată de către ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în numele SRL „Pronancons” și avocatul Eduard Iftodii și încasând de la CA „Eduard Iftodii” în beneficiul SRL „Pronancons” cheltuielile suportate pentru achitarea taxei de stat în prima instanță în mărime de 3600 de lei și în instanța de apel în sumă de 4634,19 lei, în rest respingând cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este greșită.

După cum s-a menționat, la data de 10 iulie 2013, între SRL „Pronancons”, reprezentată de către administratorul Veaceslav Gorbatovschi, în calitate de client și ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în calitate de executor, a fost încheiat un contract de asistență juridică.

Conform pct. 1.1 din contractul enunțat, în condițiile prezentului contract, executorul va presta servicii de asistență juridică în favoarea clientului pe marginea litigiului cu privire la încasarea datoriei de la SRL „Noviconsvit”.

Conform pct. 5.6. și 5.7 din contractul enunțat, executorul se obligă, atunci când interesul clientului o cere, să contracteze un avocat, care să reprezinte, de rând cu executorul, interesele clientului în instanțele de judecată, precum și să se abțină de la săvârșirea acțiunilor care ar putea prejudicia reputația clientului sau care ar putea cauza prejudiciu material clientului.

Deci, între SRL „Pronancons” și ÎI „Uțică Oleg” au fost stabilite raporturi juridice contractuale de prestare a serviciilor juridice în legătură cu litigiul privind încasarea datoriei de la SRL „Noviconsvit”, cu existența obligației în sarcina ÎI „Uțică Oleg” de a contracta serviciile unui avocat pentru reprezentarea intereselor SRL „Pronancons” în instanțele de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiției ține să menționeze că, în rezultatul operării modificărilor la art.75 alin. (1) CPC prin Legea nr. 102 din 28 mai 2010, în vigoare din data de 01 ianuarie 2012, reprezentarea persoanelor fizice și juridice în instanțele de judecată din Republica Moldova a fost admisă doar de către avocați licențiați.

Pe parcursul judecării cauzei nu s-a constatat că, ÎI „Uțică Oleg” să fi deținut licență de avocat la situația din 10 iulie 2013 sau la o dată ulterioară, deși conform contractului enunțat, dispunea de posibilități de prestare a unor servicii de asistență juridică, totuși nu dispunea de dreptul de reprezentare a SRL „Pronancons” în instanțele de judecată din Republica Moldova.

Prin urmare, SRL „Pronancons” cunoștea sau trebuia să cunoască despre particularitățile precitate ale raportului juridic și le-a acceptat prin încheierea contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013.

Mai mult, din materialele dosarului rezultă că, la data de 10 iulie 2013 ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică, în calitate de executor și SRL „Pronancons”, reprezentată de către administratorul Veaceslav Gorbatovschi, în calitate de client, au semnat anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013.

Conform pct. 1 din anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, întru asigurarea executării obligației executorului să contacteze un avocat, care să reprezinte, de rând cu executorul, interesele clientului în instanțele de judecată, stipulate în pct. 5.6. din contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, clientul îl împuternicește pe executor: să-l angajeze pe avocatul Eduard Iftodii în calitate de reprezentant al clientului în instanțele de judecată din Republica Moldova de toate nivelele în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, care la acel moment se afla pe rolul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău și să încheie cu avocatul Eduard Iftodii din numele și pe seama clientului un contract privind reprezentarea intereselor acestuia în instanțele de judecată din Republica Moldova de toate nivelele în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 10 iulie 2013 SRL „Pronancons”, în persoana administratorului Veaceslav Gorbatovschi a întocmit procura nr. 04-02/J/2013, prin care SRL „Pronancons” a autorizat și a împuternicit, în conformitate cu prevederile art. 80 și 81 CPC, ÎI „Oleg Uțică” să reprezinte interesele societății în instanțele de judecată de orice nivel și pentru orice tip de acțiuni, să îndeplinească toate actele de procedură și să perfecteze, semneze și prezinte orice documente în legătură cu o asemenea reprezentare, în fața oricăror organe de stat, instanțe de judecată de drept comun, cât și în raporturile reprezentatului cu persoane fizice și juridice. Reprezentantul are dreptul de a semna și înainta acțiuni în judecată, a renunța, în tot sau în parte, la pretențiile înaintate, de a înainta cereri reconvenționale, de a încheia tranzacții de împăcare, de a modifica temeiul și obiectul acțiunii, majora sau micșora cuantumul pretențiilor înaintate, de a ataca orice hotărâri și decizii ale instanțelor de judecată pe calea ordinară și extraordinară de atac, de a solicita și prezenta titluri executorii spre urmărire. Reprezentantul este împuternicit să depună și să recepționeze toate documentele și actele necesare, să depună cereri, demersuri și declarații, să fie prezent la perfectarea documentelor și îndeplinirea formalităților, să îndeplinească toate acțiunile și formalitățile legale și să semneze în numele SRL „Pronancons” orice document necesar. Reprezentantul va putea face tot ceea ce ar putea face reprezentatul pentru realizarea procurii, fără ca nimeni să nu poată să-i opună vreo limitare, imprecizie sau imperfecțiune a procurii. Împuternicirile din procură pot fi transmise altor persoane. Reprezentantul poate angaja un avocat, să negocieze și să semneze contractul de asistență juridică în acest sens, precum și să semneze mandatul prezentat de către avocat în vederea reprezentării intereselor SRL „Pronancons”. Termenul de valabilitate a procurii pînă la 10 iulie 2015 (f. d. 43, vol. I).

La actele cauzei nu au fost anexate probe, care ar confirma că, împuternicirile acordate prin procura nr. 04-02/J/2013 din 10 iulie 2013 ar fi fost retrase total sau parțial de către SRL „Pronancons” înainte de termenul pînă la 10 iulie 2015, precum și nu au fost anexate probe, care să confirme că, procura menționată a fost anulată, a fost încheiată cu afectarea căruiva viciu legal sau au existat circumstanțe, care să conducă la lipsa de valabilitate a actului precitat pe întreaga durată a acțiunii sale juridice, de la 10 iulie 2013 pînă la 10 iulie 2015, conform art. 255 din Codul civil.

La caz, se reține că, întocmirea procurii menționate, în condițiile pct. 5.6. și a anexei nr. 1 la contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013, denotă conștientizarea, acceptarea și implicit acordarea ÎI „Uțică Oleg” (în calitate de reprezentant) deplinei posibilități de către SRL „Pronancons” de a contracta cu drepturi depline serviciile anume a avocatului Eduard Iftodii pentru reprezentarea intereselor SRL „Pronancons” în litigiul cu SRL „Noviconsvit”.

Conform art. 242 alin. (2) și (3) din Codul civil, actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor dă naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentatului. Dacă actul juridic este încheiat în numele unei alte persoane, părții cu care a contractat reprezentantul nu i se poate opune o lipsă a împuternicirilor dacă reprezentatul a creat astfel de împrejurări în virtutea cărora această parte presupunea cu bună-credință existența unor asemenea împrejurări.

Actele cauzei denotă faptul că, la data de 10 iulie 2013, între SRL „Pronancons”, în calitate de client, reprezentată de ÎI „Uțică Oleg”, în persoana administratorului Oleg Uțică și CA „Eduard Iftodii”, în calitate de executor, a fost încheiat contractul de acordare a asistenței juridice.

Conform pct. 1.1. din contractul menționat, clientul încredințează documentele, achită onorariul și cheltuielile aferente, iar executorul acordă asistență juridică, în ce privește reprezentarea drepturilor și intereselor clientului în instanțele de judecată din Republica Moldova de toate nivelele în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei.

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, ÎI „Uțică Oleg”, în calitate de reprezentant al SRL „Pronancons”, a semnat mandatul seria MA nr. 0315559 din 11 iulie 2013, de împuternicire a avocatului Eduard Iftodii să acorde asistență juridică SRL „Pronancons” în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Pronancons” împotriva SRL „Noviconsvit” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a altor plăți restante (f. d. 160, vol. I).

Conform pct. 5.1. din contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, pentru serviciile prestate de executor, clientul achită primului, onorariu pentru lucrul efectuat de fapt, exprimat per dosar în instanțele de judecată (Judecătoria, Curți de Apel, Curtea Supremă de Justiție) în ordinea convenită de părți în anexa nr. 1 la contract.

La data de 10 iulie 2013 administratorul ÎI „Uțică Oleg”, Oleg Uțică, în numele SRL „Pronancons” și avocatul Eduard Iftodii au semnat anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013.

Conform anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, în conformitate cu art. V al contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, părțile au convenit asupra următoarelor condiții de remunerare a executorului: 1.1. Remunerarea executorului va fi într-o legătură direct proporțională cu rezultatul soluționării în instanța de judecată a litigiului între client și SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, precum și cu sumele dispuse spre încasare de către instanța de judecată în favoarea clientului. Executorul își asumă riscul emiterii unei hotărâri judecătorești nefavorabile clientului în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, în limita remunerării stabilite în punctul 1 al anexei la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013; 1.2. Clientul se obligă să-i plătească executorului pentru prestarea serviciilor din contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 o remunerare în mărime cîte 5000 de lei pentru reprezentarea intereselor în fiecare instanță de judecată: de fond, de apel sau recurs, în termen de 5 zile bancare de la data emiterii ultimei hotărâri judecătorești definitive sau irevocabile în favoarea clientului, în litigiul între client și SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, fără a îndeplini alte formalități; 1.3. Clientul se obligă să-i plătească suplimentar executorului pentru asumarea solidară a riscului obținerii unei hotărâri judecătorești nefavorabile clientului o remunerare în mărime de 100000 de lei, în termen de 5 zile bancare de la data emiterii ultimei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în favoarea clientului, în litigiul între client și SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, fără a îndeplini alte formalități; 1.4. Remunerațiile stipulate în punctele 1.2. și 1.3. din prezenta anexă la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, după survenirea scadenței, vor fi plătite de client integral și necondiționat, indiferent dacă clientul va angaja alte persoane pentru reprezentarea intereselor în instanțele de judecată în litigiul cu SRL „Noviconsvit” privind încasarea datoriei, care constituie obiectul contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, încheiat între client și executor, precum și indiferent dacă clientul va renunța la serviciile executorului; 1.5. Dacă clientul nu va plăti executorului remunerațiile stipulate în punctele 1.2. și 1.3. din prezenta anexă la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, în mărimea și termenul stabilite în prezenta anexă la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, clientul îi va plăti executorului o penalitate în mărime de 1% din suma remunerațiilor pentru fiecare zi de întârziere, precum și, dobânda de întârziere, în conformitate cu prevederile art. 619 din Codul civil. Prezenta Anexă este parte componentă a contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013. Dacă clauzele stipulate în prezenta anexă vor veni în contradicție cu clauzele contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013, atunci clauzele din prezenta anexă vor avea prioritate față de celelalte clauze contractuale).

Din materialele dosarului rezultă că, SRL „Pronancons” a solicitat constatarea nulității absolute a anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 în baza art. 220 alin. (1) și 1040 alin. (3) din Codul civil.

Conform art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 1040 alin. (3) din Codul civil, dacă executarea de către mandatar a indicațiilor date de mandant duce, în mod vizibil, la dezavantajarea acestuia din urmă, mandatarul trebuie să execute indicațiile doar după ce a comunicat mandantului dezavantajele posibile, iar acesta insistă asupra indicațiilor.

Analizând clauzele incluse în anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013, cu raportare la prevederile art. 970 (contractul de prestări servicii) și art. 1030 din Codul civil (contractul de mandat), instanța de recurs ține să menționeze că, prima instanță corect a concluzionat că, după conținut, clauzele menționate se atribuie mai cu seamă instituției contractului de mandat în opoziție cu instituția contractului de prestări servicii, deoarece conform clauzelor anexei, SRL „Pronancons” i-a acordat împuterniciri ÎI „Uțică Oleg” să o reprezinte la încheierea actelor juridice, cu drept de acțiune în numele și pe contul său, ceea ce nu este specific contractului de prestări servicii.

Astfel, în ansamblu, contractul de asistență juridică cu anexa nr. 1 poartă un caracter complex.

Conform art. 1034 alin. (1)-(3) din Codul civil, împuternicirile mandatarului nu se limitează la prevederile exprese ale mandatului, ci se extind asupra a tot ce poate fi dedus din cuprinsul și esența acestuia, cu excepțiile prevăzute la art. 1032 alin.(2). Mandatarul poate încheia toate actele care pot fi deduse din împuternicirile lui și care sunt necesare pentru îndeplinirea mandatului. Împuternicirile date unei persoane pentru a încheia acte care țin de profesia sau funcția pe care o exercită și care rezultă din natura lor nu trebuie să fie stipulate expres.

Reieșind din împuternicirile indicate în anexa nr. 1 la contractul de asistență juridică din 10 iulie 2013 și în procura nr. 04-02/J/2013 din 10 iulie 2013, ÎI „Uțică Oleg”, la încheierea contractului de acordare a asistenței juridice cu CA „Eduard Iftodii” din 10 iulie 2013 și la semnarea anexei nr. 1 la acesta, a acționat în calitate de reprezentant cu drepturi depline de negociere și semnare a contractului cu toate consecințele juridice aferente.

În condițiile în care nici în procura din 10 iulie 2013, nici în contractul de asistență juridică din 10 iulie 2012 și nici în anexa nr. 1 la contract nu a fost limitat expres dreptul împuternicitului ÎI „Uțică Oleg” de a negocia clauza și de a stabili cuantumul onorariului la încheierea contractului cu avocatul Eduard Iftodii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, prima instanță corect a considerat că, conform drepturilor acordate, precum și din însăși natura împuternicirilor de acțiune, ÎI „Uțică Oleg” a deținut dreptul deplin de a negocia și de a stabili de comun acord cu avocatul Eduard Iftodii cuantumul onorariului avocatului la încheierea contractului de acordare a asistenței juridice și la semnarea anexei nr. 1 la contractul enunțat.

SRL „Pronancons” putea și incontestabil trebuia să conștientizeze că, pentru prestarea serviciilor de asistență juridică în litigiul cu SRL „Noviconsvit”, avocatul Eduard Iftodii urma a fi remunerat.

Prin urmare, achitarea onorariului avocatului reprezintă o clauză contractuală legală și stabilirea acestuia de către un reprezentant în numele reprezentatului, la contractarea serviciului, nu poate fi apreciată a fi în sine dezavantajos în ordinea prevăzută de art. 1040 alin. (3) din Codul civil.

Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din RM nr. 2 din 30 martie 2012 stabilește diapazonul rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților între 50 și 150 euro pe oră, cu specificarea libertății avocaților de a stabili tarifele și în afara diapazonului prin înțelegerea părților.

Conform aceluiași act, avocații pot opta pentru tarife fixe, care se pot determina în dependență de întreaga procedură de acordare a asistenței juridice, fie de anumite etape procedurale. Mărimea onorariilor se coordonează cu clienții.

Este admis și onorariul de succes, suplimentar celui ordinar, condițiile căruia se determină cu clientul din timp și nu întotdeauna „succes” înseamnă admiterea integrală a cererilor formulate, ci și o admitere parțială, în condițiile plasării clientului într-o stare favorabilă. Mărimea onorariului de succes, de regulă, descrește pe măsura creșterii valorii litigiului. Deși avocații sunt liberi să-și negocieze cuantumul onorariilor de succes, un plafon de 17% din valoarea acțiunii pare a fi rezonabil (f. d. 162, vol. II).

Analiza prevederilor pct. 1.1. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 denotă respectarea condițiilor admise în mediul prestării serviciilor juridice, în condițiile în care avocatul și-a asumat în limita remunerării stabilite riscul emiterii unei hotărâri judecătorești nefavorabile clientului SRL „Pronancons”. Aceasta deși prestarea serviciilor de asistență juridică prezintă o prestație de mijloc și nu de scop, în sensul că, avocatul întreprinde măsuri pentru a aduce câștig de cauză clientului său, însă nu-i este opozabil rezultatul negativ, dacă a manifestat suficientă dedicație profesionistă.

Prevederea cuprinsă în pct. 1.2. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, care stabilește onorariu fix a câte 5000 lei pentru reprezentarea intereselor în fiecare instanță de judecată: de fond, de apel sau recurs, prin prisma Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, reprezintă o clauză admisibilă, dacă părțile în urma negocierilor au convenit astfel. De asemenea, în condițiile socio-economice naționale, având în vedere interesul clientului reprezentat în soluționarea cauzei, complexitatea cauzei, practica admisă a stabilirii onorariilor de către avocați, onorariile indicate sunt apreciate a fi corespunzătoare criteriilor de cheltuieli reale, necesare și rezonabile.

Prevederea cuprinsă în pct. 1.3. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 stabilește remunerarea suplimentară în quantum de 100000 de lei, în condițiile asumării solidară a riscului obținerii unei hotărâri judecătorești nefavorabile clientului.

La materialele dosarului nu au fost anexate probe, care să justifice caracterul ilegal al clauzei contractuale indicate. Or, simplul fapt că, peste mai mult de 4 ani de la semnarea anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, după acționarea în judecată, SRL „Pronancons” a invocat că, clauza respectivă îi este dezavantajoasă, nu justifică în sine temeinicia pretenției.

Mai mult, eventualele obiecții la calitatea serviciilor prestate nu servesc temei pentru a desconsidera caracterul legal al contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 și a anexei la acesta, încheiate cu respectarea condițiilor stabilite

de lege.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță corect a concluzionat că, nu este întrunit temeiul juridic prevăzut la art. 220 alin. (1) din Codul civil pentru a considera drept nulă anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 și, prin urmare, temeinic și legal a respins acțiunea reconvențională ca neîntemeiată.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 10 iunie 2013 SRL „Pronancons” a depus în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Noviconsvit” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 847767,03 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 2917,89 de lei, a taxei de stat în sumă de 25499,95 de lei și a cheltuielilor de judecată (f. d. 133, 134, vol. I), cerere acceptată spre examinare (f. d. 130, 131, vol. I).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, actele anexate în copii la cererea de chemare în judecată enunțată au fost adevărate de către avocatul Eduard Iftodii (f. d. 135, 136, 138, 139, 142-155, vol. I).

La materialele cauzei enunțate a fost anexat mandatul avocatului Eduard Iftodii și copia contractului de asistență juridică din 10 iulie 2013, încheiat între SRL „Pronancons” și ÎI „Uțică Oleg” (f. d. 160-164, vol. I).

Actele respective denotă că, de la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, avocatul Eduard Iftodii a acordat servicii de asistență juridică SRL „Pronancons” în litigiul cu SRL „Noviconsvit”. Or, cel puțin adevăratele copiilor actelor anexate la cererea de chemare în judecată, de către avocat se atribuie la atribuțiile de exercitare a asistenței juridice conform art. 8 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002.

Conform copiilor proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, a recipiselor și a actelor judecătorești din dosarul civil la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Pronancons” împotriva SRL „Noviconsvit”, la etapa judecării cauzei respective în prima instanță – Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, avocatul Eduard Iftodii a reprezentat interesele SRL „Pronancons” (f. d. 168-170, 174-177, 179-182, 185-187, 190-200, 209-212, 215-224, vol. I).

Prin hotărârea din 15 aprilie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău acțiunea depusă de către SRL „Pronancons” a fost admisă integral (f. d. 230-235, vol. I).

Actele cauzei denotă faptul că, avocatul Eduard Iftodii a reprezentat interesele SRL „Pronancons” și în cadrul examinării aceleiași cauze de către instanța de apel (f.d.249, 250, vol. I, 1, 2, 5-7, 67, 68, 71, 73-84, 86, 88, 89, vol. II), care s-a finalizat cu pronunțarea deciziei din 26 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către SRL „Noviconsvit” și a fost menținută hotărârea primei instanțe, cu încasarea din contul SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” a dobânzii de întârziere în mărime de 91436,51 de lei (f. d. 78-84, vol. II).

La fel, actele cauzei denotă faptul că, în cadrul aceleiași cauze civile, în legătură cu depunerea cererii de recurs de către SRL „Noviconsvit” împotriva deciziei instanței de apel, avocatul Eduard Iftodii, în calitate de reprezentant al SRL

„Pronancons”, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, iar în conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Prin decizia din 19 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către SRL „Noviconsvit”, a fost casată integral decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f. d. 105-111, vol. II).

În cadrul rejudecării cauzei în instanța de apel, la data de 26 ianuarie 2015 avocatul Eduard Iftodii, în calitate de reprezentant al SRL „Pronancons”, a depus cerere de amânare a ședinței de judecată, care a fost admisă de către instanța de apel (f.d.27-29, vol. I).

Ulterior, în continuarea rejudecării cauzei în instanța de apel, în calitate de reprezentant al SRL „Pronancons” a fost indicat, în conformitate cu împuternicirile prezentate, avocatul Valeriu Popa (f. d. 31-33, 37, 38, 41, 44, 47-52, 125, 126, vol.I), avocatul Eduard Iftodii neparticipând în cadrul rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Prin decizia din 24 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către SRL „Noviconsvit” și a fost menținută hotărârea primei instanțe, cu încasarea din contul SRL „Noviconsvit” în beneficiul SRL „Pronancons” a dobânzii de întârziere în mărime de 134395, 94 de lei (f. d. 54-60, vol.I).

Ulterior, prin decizia din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de către SRL „Noviconsvit” și a fost menținută decizia instanței de apel (f. d. 94-103, vol. I).

Totodată, prin încheierea din 23 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de către SRL „Noviconsvit” cu privire la emiterea unei decizii suplimentare în aceeași cauză civilă (f. d. 120-123, vol. I).

Conform art. 512 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Pronancons” împotriva SRL „Noviconsvit” cu privire la încasarea datoriei, avocatul Eduard Iftodii a prestat servicii de asistență juridică, inclusiv reprezentare în instanțele de fond, de apel și de recurs, în temeiul contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 în interesele SRL „Pronancons”.

Efectuarea acțiunilor de pregătire a actelor pentru dosar, reprezentarea în ședințele de judecată în instanțele de fond și de apel, precum și depunerea referinței

în instanța de recurs denotă explicit prestarea serviciilor de asistență juridică avocațială în instanțele de toate cele 3 grade de jurisdicție.

Faptul că, în cadrul rejudecării cauzei, finalizată cu pronunțarea deciziei din 24 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, avocatul Iftodii Eduard nu a reprezentat interesele SRL „Pronancons” este justificată prin motivele invocate de către SRL „Pronancons”, care a indicat că, a delegat în acest sens alt avocat și, anume, avocatul Valeriu Popa.

La actele cauzei nu au fost anexate înscrisuri, din care să rezulte că, contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 ar fi fost reziliat.

La fel, nu au fost anexate înscrisuri, din care să rezulte invocarea anterior adresării în judecată cu acțiunea reconvențională a cărorva pretenții de către SRL „Pronancons” față CA „Eduard Iftodii” referitor la calitatea asistenței juridice acordate.

Prima instanță corect a menționat că, în temeiul principiului civil al libertății contractuale și a art. 75 CPC, SRL „Pronancons” a exercitat dreptul general de a-și angaja unul sau mai mulți avocați și de a decide modalitatea de acordare a asistenței juridice de către fiecare dintre ei - înlocuirea avocatului Eduard Iftodii cu avocatul Valeriu Popa în litigiul cu SRL „Noviconsvit”. Însă, acest fapt nu a dus la desființarea raporturilor juridice născute în temeiul contractului de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 încheiat cu CA „Eduard Iftodii”.

Conform art. 572 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în mod corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Ținând cont de faptul că, contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013 și anexa nr. 1 la acesta prevăd că, executorul Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii” și-a asumat riscul solidar de obținere a unei hotărâri judecătorești nefavorabile clientului SRL „Pronancons”, prin includerea clauzei de remunerare în acest sens cu onorariul de 100000 de lei, iar finalmente, în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Pronancons” împotriva SRL „Noviconsvit” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, SRL „Pronancons” a avut câștig de cauză, se constată întrunirea temeiului pentru materializarea prevederilor pct. 1.3. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013.

Astfel, Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii” urma să beneficieze de la SRL „Pronancons” de plata remunerației suplimentare de 100000 de lei în termen de 5 zile bancare de la data emiterii ultimei hotărâri judecătorești definitive sau irevocabile, adică a deciziei din 23 septembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție.

Din materialele dosarului nu rezultă că, SRL „Pronancons” a achitat CA „Eduard Iftodii” suma de 100000 de lei, precum și câte 5000 de lei, pentru reprezentarea intereselor în instanțele de fond, de apel și de recurs.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a încasat de la SRL „Pronancons” în beneficiul Cabinetului avocatului „Eduard Iftodii” suma de 115000 de lei, cu titlu de datorie.

Conform pct. 1.5. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, dacă clientul nu va plăti executorului remunerațiile stipulate în

pct. 1.2. și 1.3. din anexa la Contract, în mărimea și termenul stabilite în anexă, clientul îi va plăti executorului dobânda de întârziere în conformitate cu prevederile art. 619 din Codul civil al RM.

Conform art. 619 alin. (1) și (2) din Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Conform calculului prezentat de către CA „Eduard Iftodii”, pentru perioada întârzierii achitării onorariului avocatului Eduard Iftodii – 01 octombrie 2015-09 noiembrie 2017, SRL „Pronancons” urmează să achite CA „Eduard Iftodii” suma de 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a încasat de la SRL „Pronancons” în beneficiul Cabinetului avocatului „Eduard Iftodii” suma de 47631 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

Conform art. 624 alin. (1) din Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Conform pct. 1.5. din anexa nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013, dacă clientul nu va plăti executorului remunerațiile stipulate în pct. 1.2. și 1.3. din anexa la contract, în mărimea și termenul stabilite în anexă, clientul îi va plăti executorului o penalitate în mărime de 1% (un procent) din suma remunerațiilor pentru fiecare zi de întârziere.

Conform art. 630 alin. (1) din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege ale creditorului.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, prima instanță corect a concluzionat că, cuantumul pretins de 170000 de lei, cu titlu de penalitate este exagerat de mare raportat la specificul activității, care a generat calcularea penalității, raportat la cuantumul datoriei acumulate de către intimat față de recurent, precum și reieșind din natura obiectivă a despăgubirii, care ar urma a fi achitată pentru prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor de plată a onorariului avocațial în termen și, prin urmare, temeinic și legal a încasat de la SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” suma de 40000 de lei, cu titlu de penalitate, iar argumentele invocate de către recurent în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, precum și de faptul că, recursul declarat de către CA „Eduard Iftodii” a fost admis, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a încasa din contul SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 3321,29 de lei și taxa de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 2145,65 de lei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe, cu încasarea din contul SRL „Pronancons” în beneficiul CA „Eduard Iftodii” taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 3321,29 de lei și taxa de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 2145,65 de lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii”,

Se casează decizia din 11 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul avocatului „Eduard Iftodii” împotriva Societății cu răspundere limitată „Pronancons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Pronancons” împotriva Cabinetului avocatului „Eduard Iftodii” și Întreprinderii individuale „Uțică Oleg” cu privire la constatarea nulității anexei nr. 1 la contractul de acordare a asistenței juridice din 10 iulie 2013.

Se încasează din contul Societății cu răspundere limitată „Pronancons” în beneficiul Cabinetului avocatului „Eduard Iftodii” taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 3321,29 (trei mii trei sute douăzeci și unu lei douăzeci și nouă bani) de lei și taxa de stat pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 2145,65 (două mii o sută patruzeci și cinci lei șaiszeci și cinci bani) de lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Mariana Pitic